

Zaaknummer : 00609645
Ons Kenmerk : ODH159526
Datum : 09-02-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 4 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden ter verduurzaming van de woningen in de wijk Ronde Bonk te Nieuwkoop en wordt aangevraagd namens Woonstichting Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2021 tot en met 15 augustus 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Woonstichting Nieuwkoop;
- II. de voorschriften 1 tot en met 14 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 16 november 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 15 augustus 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw, Churchillaan, Ronde Bonk e.o. te Nieuwkoop' van 24 februari 2021 en de aanvullende informatie van 16 november 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door (een) deskundige(n)¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis respectievelijk de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 2 van het rapport 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw, Churchillaan, Ronde Bonk e.o. te Nieuwkoop' en de aanvullende stukken van 16 november 2021.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 De tijdelijke en permanente voorzieningen voor de gierzwaluw moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.
- 10 Het ongeschikt maken van de gierzwaluwnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw, welke grofweg loopt van 15 april tot en met 31 augustus.
- 11 De tijdelijke alternatieven voor de gierzwaluw mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gierzwaluw. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.
- 12 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (namelijk minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft). Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven door de deskundige. Het ongeschikt maken en de weersomstandigheden op die dagen, de controlebezoeken en het vrijgeven dient door de deskundige te worden opgenomen in het logboek (genoemd in voorschrift 2).

- 13 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen voor vleermuizen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 14 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.5). Na inachtneming van een gewenningstijd, van minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen, waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten. Het vrijgeven en het verwijderen dient door de deskundige te worden opgenomen in het logboek.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 4 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden ter verduurzaming van de woningen in de wijk Ronde Bonk te Nieuwkoop en wordt aangevraagd namens Woonstichting Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 augustus 2021 tot en met 15 augustus 2023.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quicksan Wet natuurbescherming Churchillaan en Ronde Bonk te Nieuwkoop, Habitus, Documentcode: WSNK2019-5-QS1-V1, 24 januari 2020;
- Nader onderzoek beschermde soorten Churchillaan, Ronde Bonk e.o. te Nieuwkoop, Habitus, Documentcode: WSNK2020-1-NO1-V1, 9 november 2020;
- Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw Churchillaan, Ronde Bonk e.o. te Nieuwkoop, Habitus, Documentcode: WSNK2020-5-OH-V1, 24 februari 2021;
- Laboratoriumonderzoek dakpannen complex 141, Ronde Bonk e.o. Nieuwkoop, BMI Monier, referentienummer: 20-0106/JvL/bt RAP0282020, inspectiedatum: 15 juli 2020.

Op 16 november 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie aanvullende gegevens aanvraag Wet natuurbescherming, Habitus, Documentcode: WSNK2020-5-ON-V1, 16 november 2021;
- Figuren uit onderzoek:
 - o Resultaten per soort: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw;
 - o Resultaten per cluster: 1, 2, 1 & 2, 3 (deels), 3, 4, 5, 6 (deels), 6 en 7;
 - o Tijdelijke compensatie gierzwaluw;
 - o Tijdelijke compensatie vleermuizen noord-oost;
 - o Tijdelijke compensatie vleermuizen zuid-oost;
 - o Tijdelijke compensatie vleermuizen west;
 - o Tijdelijke compensatie vleermuizen midden;
 - o Definitieve compensatie oostelijk deel;
 - o Definitieve compensatie westelijk deel;
 - o Combinatiekaart verblijfplaatsen en compensatie.

- Prestatieafspraken Nieuwkoop 2020 – 2023, Samenwerking: Woondiensten Aarwoude, HBV Nieuwkoop, Woonstichting Nieuwkoop, SBBA en Gemeente Nieuwkoop.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren is op 29 oktober 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 16 november 2021 zijn de verzochte gegevens ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 18 maart 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en de gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Woonstichting Nieuwkoop is voornemens om een deel van de woningen aan De Brak, De Halve Roe, Joris Zudde, Ronde Bonk en de Churchilllaan te Nieuwkoop te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het verwijderen en vervangen van dakpannen;
- het dak van binnenuit isoleren;
- het verwijderen en vervangen van de dakgoten;
- het isoleren van de spouwmuur en de kruipruimte;
- het vernieuwen van voegwerk en schilderwerk;
- het vervangen van de beglazing; en
- het aanbrengen van mechanische ventilatie.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland te starten in het najaar van 2021 en duren uiterlijk tot circa januari 2022. In verband met eventuele uitloop van de geplande werkzaamheden hanteren wij een langere ontheffingsperiode.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar de huismus en de gierzwaluw is niet geheel uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw respectievelijk het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Voor de huismus zijn de veldbezoeken uitgevoerd met de minimale capaciteit aan medewerkers, maar daarbij is desondanks voldoende aannemelijk gemaakt dat alle huismusnesten in kaart zijn gebracht. Voor de gierzwaluw is tussen de bezoeken voor cluster 5 niet de daarvoor aangegeven tussenperiode van 10 dagen gehanteerd, maar ook hiervoor is desondanks voldoende gemotiveerd dat de maximale capaciteit van het pand reeds bezet is door gierzwaluwen; waarmee de nesten voldoende in kaart zijn gebracht.

Het vleermuisonderzoek is niet geheel uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Er is niet gewerkt met de stelregel dat 75 procent van het plangebied te allen tijde te overzien moet zijn. Daarvoor in de plaats is gewerkt in een mobiele setting, door onderzoekers rondes te laten lopen door het plangebied. Bij deze methodiek was elke gevel regelmatig waar te nemen, waardoor grotere verblijfplaatsen gemakkelijk waargenomen werden. Verder werd een bepaalde zekerheid ingebouwd door bij gerede aanname al te concluderen dat een vleermuis een verblijfplaats heeft binnen het plangebied. Daarmee werd wellicht een overschatting gemaakt van het aantal verblijfplaatsen. In aanvulling daarop werden extra voorzieningen getroffen, boven op de reeds geplande voorzieningen. Ook de optimale tussenperiode voor de vleermuisonderzoeken is niet altijd juist in acht genomen, maar die periodisering is ook gewijzigd in het nieuwe geldende vleermuisprotocol (2021). Het ligt in de verwachting dat er hiermee geen verblijfplaatsen zijn gemist. Er is geen onderzoek gedaan naar (massa)winterverblijfplaatsen, aangezien de bebouwing te laag is en onvoldoende thermische massa heeft om te dienen als massawinterverblijfplaats. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In de clusters 2, 3, 4, 5 en 6 zijn in totaal achttiennestplaatsen van de huismus aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. In de clusters 4, 5 en 6 zijn in totaal tien nestplaatsen van de gierzwaluw aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In cluster 3 is één zomerverblijfplaats aangetroffen. In de clusters 1, 3 en 7 zijn in totaal vier paarverblijfplaatsen aangetroffen. Niet alle invliegopeningen zijn waargenomen, maar zekerheidshalve kan ervan uit worden gegaan dat de vleermuizen een verblijfplaats hebben binnen deze clusters. Bij zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de clusters 2, 3, 4, 5, 6 en 7 zijn in totaal dertien paarverblijfplaatsen van één of meerdere individuen aangetroffen. Bij paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden met de aanvraag maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw, Churchilllaan, Ronde Bonk e.o. te Nieuwkoop' en de aanvullende informatie die is verkregen op 16 november 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de soorten en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van (een) ecologisch deskundige(n) met kennis van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis respectievelijk de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan achttien nesten van de gierzwaluw verloren. Er worden voor de huismus geen tijdelijke voorzieningen gerealiseerd. Er wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de huismus. De huismus maakt dus mogelijkwerwijs enkel gebruik van de aangetroffen locaties als schuilplaats. Aangezien er gefaseerd gewerkt wordt en een groot deel van de wijk niet gerenoveerd wordt, bevinden er zich in de omgeving nog voldoende alternatieve schuilplaatsen voor de huismus. In de permanente situatie worden 36 inbouwnestkasten van het type HMP2 gerealiseerd in de gevels van de woningen binnen het plangebied. In de directe omgeving van de huidige nesten bevinden zich, zoals hierboven reeds omschreven, voldoende natuurlijke alternatieven. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Nieuwkoop. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan tien nesten van de gierwaluw verloren. Voor 15 februari 2021 zijn tien tijdelijke nestkasten van het GZT2 opgehangen aan de gevels van de woningen in de nabijheid van het plangebied. In de permanente situatie worden vijftig inbouwnestkasten van het type GZP2 gerealiseerd in de gevels van de woningen binnen het plangebied. Dit wordt voornamelijk gedaan in de kopgevels waar de originele nestplaatsen zijn aangetroffen. Per kopgevel worden maximaal vijf inbouwstenen ingemetseld. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De start van de werkzaamheden ligt buiten het broedseizoen van de gierwaluw. Aangezien er geen gierwaluwen aanwezig zijn ten tijde van de werkzaamheden hoeft de bebouwing voor deze soort niet ongeschikt te worden gemaakt. De werkzaamheden zijn afgerond voordat de gierwaluw is teruggekeerd in Nederland. Hierdoor bestaat er geen noodzaak tot het plaatsen van tijdelijke nestkasten. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierwaluw (BIJ12, 2017).

De gierwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Nieuwkoop. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatie- werkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Daarnaast gaan nog dertien paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis verloren. Voor 15 februari 2021 zijn 72 tijdelijke vleermuiskasten van het type VMT1a opgehangen aan de gevels van de woningen in de nabijheid van het plangebied. In de permanente situatie worden op vijftig locaties geschakelde inbouwstenen van het type VMPM1 gerealiseerd in de kopgevels van de woningen binnen het plangebied. Daarnaast worden nog 22 losse inbouwkasten gerealiseerd op de langsgevels van de woningen binnen het plangebied. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden in de actieve periode, doch buiten de kwetsbare perioden, de zomerverblijfplaats en de paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de gebouwen ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het dichtzetten van openingen in de kopgevels met weringborstels in combinatie met exclusion flaps. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Nieuwkoop. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, de gierwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te

worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (in de zin artikel 3.3, vierde lid, aanhef en sub b onder 2 Wnb) voor wat betreft de huismus en de gierzwaluw. Ten aanzien van voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is de ontheffing aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (in de zin artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en sub b onder 3 Wnb).

De woningen in de wijk De Ronde Bonk te Nieuwkoop zijn technisch verouderd. Zoals hieronder toegelicht zal worden is het om verschillende redenen belangrijk de woningen te renoveren en daarbij duurzaam te isoleren. De woningen voldoen niet meer aan de huidige eisen van deze tijd en vertonen steeds meer bouwkundige gebreken; te weten een volstrekt onvoldoende warmte-isolatie en een steeds grotere kans op lekkages (in verband met verouderde dakpannen) en schimmelvorming. Deze laatste twee bedreigen de gezondheid van de bewoners zodanig dat ze ruimschoots opwegen tegen de (gemitigeerde en gecompenseerde) verstoring van de vogels en samen met het belang voor economie en milieu van energieverduurzaming ook opwegen tegen de (gemitigeerde en gecompenseerde) verstoring van de vleermuizen.

Op energetisch vlak voldoen de woningen niet meer aan de eisen van deze tijd. De woningen bevatten amper isolatie. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Met de renovatie van deze woningen wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de CO₂-reductie, wat in algemene zin bijdraagt aan de doelstellingen zoals opgenomen in het Klimaatakkoord. Dit is in lijn met de prestatieafspraken van de Woonstichting, zoals bijgevoegd in de aanvullende informatie verkregen op 16 november 2021. (In meer algemene zin is het terugdringen van de CO₂-uitstoot heel belangrijk in voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit hetgeen ook een positief effect heeft op de volksgezondheid.)

Daarnaast zijn de dakpannen van de woningen verouderd. Het overgrote deel van de dakpannen is nog hetzelfde als bij de oplevering. Dit betekent dat de dakpannen inmiddels 55 jaar oud zijn. In de bij de aanvraag aangeleverde rapportage wordt ook omschreven dat de pannen in een dusdanig slechte staat verkeren dat lekkages steeds aannemelijker zullen worden. Onder de dakpannen is geen waterdichte folie aangebracht, waardoor lekkage vrijwel direct zal leiden tot houtrot en schimmelvorming. De schimmels die daarbij ontstaan kunnen een gevaar vormen voor de gezondheid van de bewoners (zie onder andere de WHO Guidelines for indoor air quality: dampness and mould, 2009). Daarom en in het kader van de warmte-isolatie zal mechanische ventilatie worden aangebracht om vochtige ruimten te ontluchten en het binnenklimaat te verbeteren.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de lage isolatiewaarde van deze woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de spouwmuren, de kruipruimte, het dak en het vervangen van de beglazing. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald.

Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat woonoppervlakte verloren. Bovendien gaan de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen met deze werkwijze tevens verloren, vanwege

gewijzigde klimatologische omstandigheden en vochtophoping door condensatie in de spouwruimte. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd wat de effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid', dan wel 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw respectievelijk de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te rechtvaardigen, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Nieuwkoop bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.